

Fundament is gelegd

In de te ontwikkelen, nieuwe landelijke kwalificatiestructuur voor het mbo zal er sprake zijn van één structuur die gebaseerd is op competenties en waarin ook de 'groene' kwalificaties zullen zijn opgenomen. Wanneer is die kwalificatiestructuur klaar? En hoe zal die eruit zien en geïmplementeerd worden?

FOTO: BAS KUIJERS FOTOGRAFIE

▲ De ondertekening van het convenant door de voorzitters van de BVE Raad, Colo en Paepon

Het fundament voor deze nieuwe kwalificatiestructuur is op 1 oktober in Rotterdam gelegd door de ondertekening van een convenant door de BVE raad, Colo en Paepon tijdens de conferentie 'Aan de slag'. Afgesproken is dat alle bestaande kwalificatiestructuren van de verschillende sectoren in deze nieuwe structuur opgaan. Deze kwalificatiestructuur zal gebaseerd zijn op competenties. Straks hebben we dus geen KS 2000+ meer, maar één landelijke structuur voor het gehele middelbare beroepsonderwijs waarin ook de 'groene' kwalificaties zijn opgenomen. Waarom een nieuwe kwalificatiestructuur? Als je naar heel Nederland en alle sectoren in het mbo kijkt, bestaan er op dit moment 21 kwalificatiestructuren die niet op elkaar zijn afgestemd. Ze overlappen elkaar gedeeltelijk en ze zijn verschillend van opzet. Dit is verwarrend. Bovendien zijn de bestaande kwalificatiestructuren veel te gedetailleerd. Dat geldt zeker voor KS 2000+. Er wordt dus gewerkt aan een overzichtelijker systeem met een duidelijke onderlinge samenhang dat tevens meer ruimte biedt aan de scholen.

Startmoment 2006

In het gehele mbo zal vanaf het schooljaar 2006-2007 het onderwijs gebaseerd zijn op de nieuwe competentiegerichte kwalificatiestructuur. Overigens mogen scholen die dat willen vanaf augustus 2005 deelnemers volgens de nieuwe structuur opleiden. In het schooljaar 2005-2006 kan dus op vrijwillige basis een start worden gemaakt. Verder zullen er naar verwachting in het schooljaar 2004-2005 enkele pilots starten, waarin ervaring wordt opgedaan met de nieuwe structuur. De nieuwe kwalificatiestructuur wordt op deze manier gefaseerd ingevoerd, maar wel met een duidelijk startmoment voor alle scholen in 2006.

Voedsel en leefomgeving

De competentiegerichte kwalificatiestructuur is als een diaprojectie die nog niet scherp gesteld is: de contouren zien we, maar er moet nog veel worden ingevuld. Naarmate de tijd vordert, zal de dia steeds scherper worden. De nieuwe kwalificatiestructuur zal hooguit 300 kwalificaties kennen. Het voor de aoc's bekende gebied krijgt waarschijnlijk de naam 'Voedsel en leefomgeving' en zal bestaan uit circa 20 kwalificaties. Deze kwalificaties zijn globaler om-

schreven dan de kwalificaties die we nu in KS 2000+ kennen. Voor elke kwalificatie zal een kwalificatiedossier worden gemaakt, waarin de beroeps-, leer- en burgerschapscompetenties zijn opgenomen die relevant zijn voor die kwalificatie. De minister zal de kwalificaties vaststellen. In overleg tussen onderwijs en bedrijfsleven kunnen er uitstroombifferentiaties worden vastgesteld bij de kwalificaties. Deze worden dus niet door de minister vastgesteld, maar binnen de Kenniscentra, zodat scholen sneller kunnen inspelen op ontwikkelingen in de beroepspraktijk. De nieuwe structuur kent een indeling van de kwalificaties in vier niveaus. Deze vier niveaus zijn gekoppeld aan drie soorten diploma's: het assistentdiploma (niveau 1), het vakdiploma (niveau 2, 3 en 4) en het kaderdiploma (niveau 4).

Implementatie

Op dit moment is met betrekking tot het traject van ontwikkeling en implementatie nog lang niet alles duidelijk. Wel zijn twee belangrijke data te noemen waarop mijlpalen worden bereikt: Eind 2003 zal de voorlopige lijst van kwalificatieprofielen en uitstroombifferentiaties en ook het format voor →

het kwalificatiedossier klaar zijn. Eind 2004 zullen de compleet uitgewerkte kwalificatieprofielen beschikbaar zijn.

De Kenniscentra zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de competentiegerichte kwalificatiestructuur. In de Commissie Onderwijs Bedrijfsleven van Aequor beslissen de aoc's mee over de bouw van de structuur. Ook in het landelijke proces oefenen de aoc's via de AOC Raad invloed uit

door overleg te voeren met de BVE Raad, COLO (de vereniging van de Kenniscentra) en de ministeries van OC&W en LNV. De grote klus moet straks gebeuren door de scholen. Uiteraard zijn zij verantwoordelijk voor de implementatie van de nieuwe kwalificatiestructuur. De AOC Raad zal in dit najaar samen met de aoc's bezien op welke manier we ons het beste op de implementatie van de nieuwe competentiegerichte kwalifi-

catiestructuur kunnen voorbereiden. Er staat de aoc's een uitdagende klus te wachten. De nieuwe competentiegerichte kwalificatiestructuur biedt de scholen de kans om het onderwijs echt te vernieuwen. Laten we deze kans met beide handen aangrijpen!

Petra Kanters

Petra Kanters is beleidsmedewerker onderwijs bij de AOC Raad